

**نقش و جایگاه بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان
در توسعه و سلامت شهرستان نهاوند
(میزگرد - ۱۳۸۲/۲/۲۹)**

اشاره :

اولین میزگرد نهاوندشناسی سال جاری مؤسسه (۱۳۸۲) با عنوان «نقش و جایگاه بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان در توسعه و سلامت شهرستان نهاوند» روز دوشنبه ۲۹ اردیبهشت (امصادف با ۱۷ ربیع الاول ۱۴۲۶) در تالار مؤسسه در تهران، با حضور جمعی از همشهربان برگزار شد. این میزگرد با مشورت و همکاری جناب آقای دکتر علی سلگی مدیر کل تحقیقات دانشجویی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، (از جمله دعوت از جناب آقای دکتر صالحی و کمک در اجرای برنامه میزگرد) تنظیم گردید. در این جلسه که جناب آقای مهندس علیمرادیان، بانی بیمارستان، نیز حضور داشتند، جناب آقای دکتر عارف صالحی رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان همدان، جناب آقای دکتر محمد سلگی رئیس شبکه‌ی بهداشت و درمان شهرستان نهاوند، هر یک مطالبی در این خصوص بیان داشتند و سپس به سوالات حاضران پاسخ دادند.

ضمون تشکر از حضور سخنرانان محترم میزگرد، در اینجا ابتدا پیشینه‌ی بیمارستان به نقل از جزوی «معرفی بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان» (از انتشارات مؤسسه در مرداد ۷۸) آورده می‌شود، سپس بخش‌هایی از متن وقف‌نامه‌ی بیمارستان را خواهید خواند و آن‌گاه گزینده‌ی مطالب میزگرد از نظرتان خواهد گذاشت.

«فرهنگان»

۱- پیشینه‌ی بیمارستان

بیمارستان آیت الله علیمرادیان نهاآوند در زمینی به مساحت ده هکتار و در دو طبقه بنا شده است. زیر بنای ساختمان و ضمائم آن که شامل تأسیسات، نقلیه و نگهداری است، حدود شانزده هزار متر مربع است و ۱۶۸ تخت بیمارستانی دارد.

ساخت این بنای خیریه‌ی مهم و با عظمت، آن‌هم در شهر کوچک ناشناخته‌ای چون نهاآوند، شکفتی آفرید و موجب شد این شهرستان به سرعت در سطح استان و کشور مطرح شود. مراحل ساخت و تحويل این بیمارستان حدود شش سال به طول انجامید. مراسم کلنگ‌زنی و عملیات ساختمانی آن از تاریخ ۲۲ شهریور ماه ۱۳۹۴ با حضور ریاست دانشگاه علوم پزشکی همدان، جناب آقای دکتر عامری؛ امام جمعه‌ی نهاآوند، جناب حجت‌الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ عباسعلی مغیثی؛ نماینده‌ی وقت مردم نهاآوند در مجلس شورای اسلامی، جناب حجت‌الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ احمد زمانیان و جمعی از مقامات و معتمدین محلی آغاز شد.

این بیمارستان، به پاس خدمات علمی و معنوی مرحوم والد جناب مهندس، به نام آیت الله حاج شیخ عزیزالله علیمرادیان نام‌گذاری گردید و بعد از ساخت، تکمیل و شروع آزمایشی چهار ماهه، در تاریخ پنجم مهرماه ۱۳۷۰ با حضور جناب آقای دکتر ملک‌زاده وزیر وقت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، جناب آقای دکتر عامری ریاست دانشگاه علوم پزشکی همدان، امام جمعه و نماینده‌ی وقت مردم نهاآوند در مجلس شورای اسلامی و سایر شخصیت‌های اجرایی و مردمی منطقه، رسماً افتتاح و مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

پیام آقای مهندس محمدحسین علیرادیان بنیان‌گذار بیمارستان آیت‌الله علیرادیان در مراسم افتتاح بیمارستان در روز پنجم شهریور ۱۳۷۰ توسط نماینده‌ی ایشان آقای مهندس هدایت‌الله ایزدپناه، به قرار زیر قرائت شد:

جناب وزیر، حضار محترم، مدعوین گرامی آقای مهندس علیرادیان - بانی این بیمارستان - قرار بود در این مراسم شرکت کنند و شخصاً مقدم شما عزیزان را گرامی بدارند. متاسفانه با همه‌ی علاقه و اشتیاق و کوشش و تلاش نتوانستند به موقع در این مراسم حضور یابند. از این‌رو، به این جانب مأموریت دادند تا پیام ایشان را به استحضار برسانم:

بمنام خدا

حضرار محترم، همشهريان عزيز

نژديك به سی سال است که اين جانب در خارج از ايران به فعالیت‌های تحصيلی و اقتصادي اشتغال دارم. لكن در هیچ زمانی وطن عزيزم ايران و زادگاه محظوظ نهاوند را فراموش نکرده‌ام و همواره فكر، خاطره و ياد آن برایم روح افرا، شورانگيز و غرور آفرین بوده است.

بعد مسافت نه تنها موجب دوری معنوی و روانی نشده، بلکه به عکس، باعث اشتیاق و علاقه‌ی واخر و روزافرون من گردیده است. به طوری که با استفاده از هر فرصتی، هر چند کوتاه، سعی می‌کنم ارتباط روحی و جسمی خود را با وطن و زادگاهم نژديك و نزديك‌تر نمایم.

من زاده‌ی این شهرم . روح و روان و جسم و توانم به شما تعلق دارد . همواره آرزو داشته‌ام بتوانم از طریق خدمت‌گزاری به شما مردم گامی هرچند کوچک در راه اعتلای وطن عزیزم بردارم .

زمانی تصورم این بود که با احداث واحدهای تولیدی و ایجاد رونق اقتصادی در این منطقه می‌توانم به این مهم دست یابم . ولی بعداً متوجه شدم که به علت جاذبه‌ی اقتصادی این کار، ممکن است افراد دیگری علاوه‌مند و داوطلب انجام آن باشند، که هنوز هم چشم به راه این افراد هستم . از این‌رو ، اندیشه‌ی خود را به سه محور اساسی معطوف داشته‌ام که معمولاً کم‌تر افرادی به سرمایه‌گذاری در آن‌ها علاقه‌مندند:

۱ - امور فرهنگی و آموزش

در گذشته اعتباراتی جهت ساختمان دانشکده‌ی پیام نور و مرکز تربیت معلم نهاده‌ام اختصاص داده‌ام . این اعتبارات گرچه تکافوی تمام نیازها را ننموده، اما توانسته گامی در راه توسعه‌ی امور فرهنگی و گشايشی در کارهای آموزشی باشد.

۲ - سالم‌سازی محیط

برای بالادرن توان جسمی و روحی مردم ، به ویژه جوانان ، با ایجاد مجتمع ورزشی ، در رابطه با محیط زیست و بهبود امور شهر، حسب المورد با ادارات مربوطه همکاری و تشریک مساعی به عمل آورده و نیاز آنان را برای شروع اقدامات اولیه تأمین کرده‌ام.

در مورد مجتمع ورزشی، متأسفانه کار احداث مجتمع شامل سالن پنج هزار نفری، زمین‌های ورزشی رویاز، استخر شنا، تأسیسات و ساختمان‌های دیگر به علل مختلف با تأخیر مواجه شده است. لیکن در حال حاضر مسئولیت و مباشرت انجام کار را شخصاً به عهده گرفته و امیدوارم در آینده‌ی نزدیک کارهای ساختمانی آن آغاز و در چند سال آینده شاهد بهره برداری آن باشیم.^۱

۲- احداث بیمارستان برای معالجه‌ی دردمندان و نیازمندان

در مورد بیمارستانی که امروز شاهد افتتاح رسمی آن می‌باشد به استحضار می‌رساند: این بیمارستان در زمینی به مساحت حدود ده هکتار و با زیربنای پانزده هزار متر مربع احداث شده است. دارای ۱۶۸ تخت بیمار خواب، چهار بخش بستری (زنان و زایمان، اطفال، جراحی و داخلی)، پنج واحد جراحی، بخش آی.سی.یو.(I.C.U)، سی.سی.یو. (C.C.U)، رادیولوژی، اورژانس، درمانگاه، آزمایشگاه، داروخانه و دیگر تأسیسات مورد نیاز است.

پی‌کنی و احداث این بیمارستان، پس از فراهم شدن مقدمات لازم، عملاً از اول سال ۱۳۶۵ آغاز شد و با تمام مشکلات و شرایط خاص منطقه، پس از ۴۵ ماه، خاتمه یافت و آماده‌ی بهره‌برداری گردید. در

۱- این مجتمع بزرگ ورزشی فرهنگی در تابستان ۱۳۷۸ توسط جناب آقای خاتمی رئیس جمهوری محترم کشور افتتاح گردید و هم‌اکنون به عنوان «بایگاه المپیک غرب کشور» فعالیت می‌کند. «فرهنگان»

کار احداث این واحد درمانی با وجود حصر اقتصادی و تضییقات جنگ تحمیلی از هیچ کوششی فروگذار نشده است.

ضمن این که تلاش گردیده در جریان ساخت و ساز و در تهیه تأسیسات آن، با گشاده دستی و تا آن‌جا که مقدورات اجازه داده است، از استانداردهای بین‌المللی استفاده و پیروی گردد. هم‌چنین از آغاز تا پایان اجرای طرح، نظرات مسئولان و کارشناسان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و طراحی و مشاورت مستفیم شرکت خانه‌سازی ایران به خوبی و به‌طور مؤثر اعمال شده است.

شرکت آرمه نو، کارهای ساختمانی؛ شرکت تاماس، امور تأسیساتی و شرکت داطا، تجهیزات آشپزخانه‌ی این مجموعه را عهده‌دار بوده‌اند.

در ایجاد این بیمارستان اشخاص، ادارات، سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف در سطح شهرستان، استان و کشور کمک و تشریک مساعی فراوان نموده‌اند، که به منظور پرهیز از اطاله‌ی کلام از ذکر نام آن‌ها خودداری می‌شود.

در این‌جا لازم است از همه‌ی آنان صمیمانه تشکر و سپاس گزاری نمایم. بدیهی است بدون همراهی این اشخاص، اجرای این پروژه با توجه به شرایط و مقتضیات زمان و مکان، با این کیفیت و سرعت امکان پذیر نبود.

لازم به یادآوری است در آینده، استقرار تجهیزات پزشکی و تأمین کادر پرسنلی به عهده‌ی وزارت بهداشت و درمان و آموزش

پزشکی خواهد بود و امیدوارم در انجام آن اعمال نظر خاص و توجه بیشتری مبذول دارند.

تقارن افتتاح رسمی این بیمارستان را با میلاد مبارک حضرت رسول اکرم (ص) به فال نیک می‌گیریم و از خداوند تبارک و تعالی برای مردم شریف منطقه آرزوی سلامت، سعادت و بی‌نیازی از بیمارستان و برای مسئولان محترم توفيق خدمت‌گزاری به مردم و استفاده‌ی بهتر و بیشتر از این واحد درمان را دارم.

در پایان با تقدیم این بیمارستان به پیشگاه مردم شریف نهادن و با تشکر از آنان که با اصرار مکرر خود، آن را به نام مرحوم پدرم، «آیت الله علیمرادیان» نام‌گذاری کردند، به استحضار می‌رسانم که به منظور استفاده‌ی بهتر و بیشتر و بالا بردن کیفیت درمانی، آن را موقوفه‌ی دانشگاه علوم پزشکی استان نموده‌ام و شخصاً با سمت متولی آن، از تمامی توان مادی و معنوی خود در راه اعتلای آن بهره‌گرفته و برای بهبود آن همت خواهم گماشت.

امید است این اقدامات، گام کوچکی در راه آسایش مردم منطقه و ادایِ دینی به میهن عزیز باشد.

محمدحسین علیمرادیان

بنای ساختمان حدود چهار میلیارد ریال هزینه داشته و علاوه بر آن تاکنون حدود یک میلیارد ریال صرف محوطه سازی و تأسیسات و خدمات باگبانی آن شده است. استحکام ساختمان طوری است که در صورت نیاز به افزایش طبقات، امکان ساخت و افزایش بخش‌های جدید در آن وجود دارد. سیستم گرم‌کننده و خنک‌کننده و

هم چنین اکسیژن رسانی و ساکشن (دستگاه مکنده)، سانترال است و کلیه‌ی بخش‌ها غیر از اتاق عمل، U.C.C و بخش U.I.C. که به سیستم هواساز مرکزی وصل است مجهر به فنکوئل‌اند.

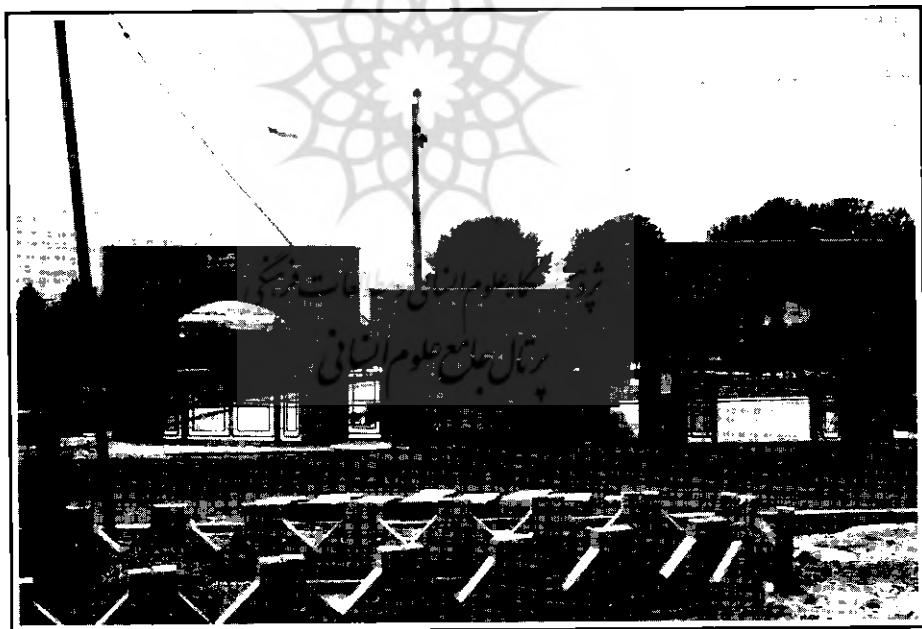
به منظور تخلیه‌ی هوای کلیه‌ی بخش‌ها و اتاق‌ها، بیمارستان مجهر به سیستم تهویه‌ی مرکزی (ایر کاندیشن) نیز هست، که این خود امتیاز ویژه‌ای برای بیمارستان است. زیرا علاوه بر تخلیه‌ی هوای آلوده، هوای تمیز و تصفیه شده را وارد فضای بخش‌ها می‌کند. هم چنین، بیمارستان مجهر به سیستم آسانسور است که دو دستگاه آن «بیمار بُر» و دو دستگاه «نفر بُر» است. یک دستگاه آسانسور نیز از رختشویی به اتاق «مرکز استریل وسایل^۱» وصل است. از این طریق اتاق عمل به رختشوی خانه مرتبط است و البته‌ی آلوده‌ی آن واحد سریعاً به رختشوی خانه انتقال می‌یابد و بعد از شست‌وشو و خشک شدن و اتوکشی، مجدداً به مرکز یاد شده تحويل می‌شود.

طبق مفاد وقف‌نامه، بیست درصد از تخت‌های بیمارستان به افراد بی‌بصاعط اختصاص یافته است. این بیماران می‌توانند به درمانگاه و یا اورژانس بیمارستان مراجعه کنند تا بعد از ویزیت و دستور بستری در بخش، توسط جناب آقای علی علیمرادیان، مسئول محترم دفتر تولیت، جهت پذیرش به بیمارستان معرفی شوند. کلیه‌ی هزینه‌های درمان این بیمارستان در طول مدت بستری به صورت رایگان خواهد بود، و از این طریق خدمت دیگری به افراد کم درآمد و بی‌بصاعط می‌شود.

اگرچه بیمارستان به دانشگاه علوم پزشکی همدان واگذار گردیده، اما کمک‌های بلاعوض جناب آقای مهندس علیمرادیان از طریق دفتر تولیت هم چنان ادامه دارد و این کمک‌ها توanstه است بسیاری از گره‌های بسته‌ی مالی بیمارستان را باز کند.

بیمارستان دارای بخش‌های زیر است :

- ۱- بخش جراحی عمومی مردان ، ۲- بخش جراحی عمومی زنان ، ۳- بخش داخلی مردان ، ۴- بخش داخلی زنان ، ۵- بخش اطفال و نوزادان ، ۶- بخش C.C.U (مراقبت‌های ویژه قلب) ، ۷- بخش I.C.U (مراقبت‌های ویژه مغز و اعصاب) ، ۸- بخش زنان و زایمان ، ۹- بخش اتاق عمل ، ۱۰- بخش اورژانس ، ۱۱- بخش فیزیوتراپی ، ۱۲- بخش دیالیز ، ۱۳- بخش تست ورزش E.T. ، ۱۴- بخش آندوسکوپی ، ۱۵- آزمایشگاه ، ۱۶- بانک خون ، ۱۷- رادیولوژی ، ۱۸- داروخانه ، ۱۹- کلینیک دندانپزشکی ، ۲۰- قسمت اداری .

سر در بیمارستان آیت الله علیمرادیان (نهاوند)

۲ - بخش‌هایی از مفاد وقف نامه

بیمارستان آیت الله علیمرادیان پس از احداث و افتتاح ، توسط بانی محترم جناب آقای مهندس علیمرادیان در تاریخ ۱۳۷۰/۷/۵ شمسی مطابق با ۱۷ ربیع الاول ۱۴۱۲ قمری به عنوان موقوفه‌ی دانشگاه علوم پزشکی استان همدان وقف شد و در تاریخ ۷۱/۲/۲۸ در دفتر اسناد رسمی شماره‌ی ۳ نهادنده به شماره‌ی ۱۰۹۶۲۷ ثبت گردید. در اینجا بخش‌هایی از وقف نامه را می‌خوانید:

***

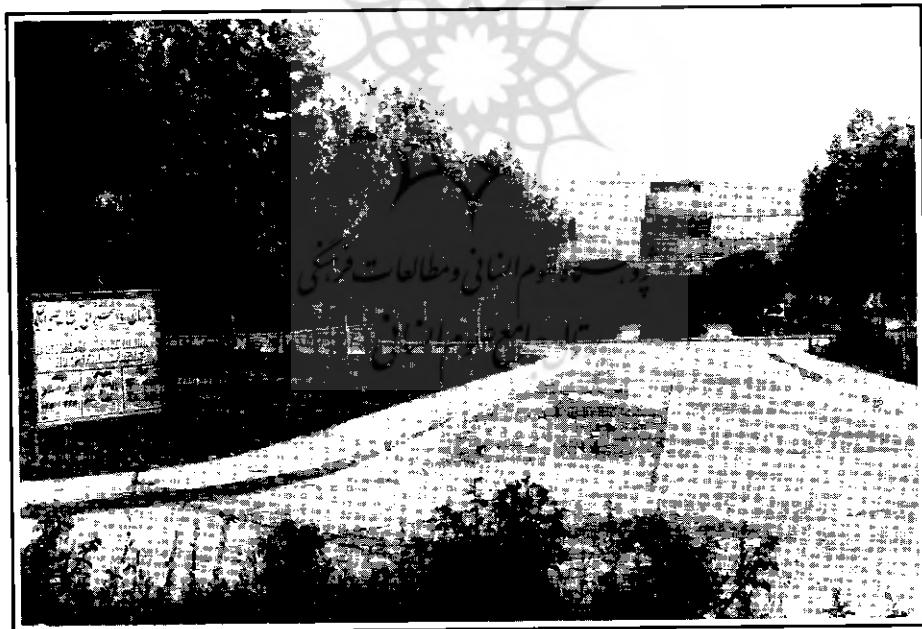
«این جانب محمد حسین علیمرادیان ... بیمارستانی با کلیه‌ی هزینه‌ها و مخارج و مصارف شخصی در شهر نهادنده ساخته و احداث کرده‌ام تا در خدمت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و معالجه‌ی مردم ایران ، خاصه‌ی مردم شریف اصیل انسان دوست شهر نهادنده ، زادگاه و موطن دل‌پست عزیزم ، قرار گیرد. باشد در طول اعصار و قرون این خدمت ناچیز بندۀ رضایت خاطر مردم شریف شهرم را فراهم و در آن زمانی که در دل آرامگاه‌ام باشد ...»

در حالت صحّت جسمانی و روانی ، بیمارستان مرقوم را که به نام والد ماجدم موسوم و نام‌گذاری کرده‌ام ، وقف مؤبد و حبس محلّه شرعی نموده‌ام ... حسب الشروایط آتیه.

۱ - تولیت و اداره‌ی بیمارستان مدام الحیات و البقاء به نفس خود و در غیابم به رئیس دانشگاه علوم پزشکی مرکز استان مریبوطه و اگذار می‌گردد و ایشان نایب التولیه‌ی من می‌باشد.

- ۲ - آن گاه که ... به سوی ابدیت رحیل نمودم ، تولیت بیمارستان به رئیس وقت دانشگاه پزشکی مرکز استان واگذار و تفویض می گردد.
- ۳ - نام و عنوان بیمارستان ابدالدھور والا عصار «بیمارستان آیت الله علیمرادیان» است.
- ۴ - هیچ کس و به هیچ عنوان و در هیچ زمان و مکان حق تغییر و یا تعویض نام آن را ندارد.
- ۵ - بیمارستان در اختیار و تصرف دانشگاه علوم پزشکی استان مربوطه قرار داده می شود که به نحو شایسته و باسته اداره [شود و] پژشك ، پرستار و سایر کادر لازم ، دارو و تجهیزات آن را تأمین نماید.
- ۶ - بیست درصد (۲۰٪) از تخت های بیمارستان به افراد بی بصاعت اختصاص داده می شود که از آن ها بابت تخت ، دارو ، درمان ، آزمایشگاه ، عکس برداری و هزینه های متفرقه دیگر ، به هیچ عنوان وجهی دریافت نگردد. تشخیص افراد بی بصاعت با واقف و متولی و ناظر است.
- ۷ - پانزده درصد (۱۵٪) از درآمد بیمارستان زیر نظر واقف و متولی [است] و خارج از ضوابط مالی اداری دولت ، صرف هزینه نظافت ، نگهداری ، حقوق کارمندان دفتر تولیت ، مخارج لازمه آن و پیش رفت امور اداری بیمارستان شود.
- ۸ - دانشگاه مرقوم ، موظف است هر ماه پانزده درصد (۱۵٪) از درآمد موضوع بند شش [را] به حساب جاری شماره هی .....بانک .....به نام واقف و متولی واریز نماید. تا در مصارف فوق الاشعار هزینه گردد...
- ۹ - حفظ و نگهداری بیمارستان کلاً از حیث ساختمان ، تأسیسات و سایر امکانات در آن ، به عهده دانشگاه مذکور واگذار می شود که با نظارت واقف و متولی عمل نماید.
- ۱۰ - در وضع موجود بیمارستان نباید تغییراتی داده شود. چنان که ایجاد نماید ، با کسب نظر واقف و متولی تغییر داده خواهد شد.

- ۱۰ - در بیمارستان محل مناسبی به عنوان «دفتر تولیت» احداث شده است . این قسمت پیوسته باید برقرار و قابل استفاده و در اختیار واقف و متوالی باقی بماند . ضمناً انتخاب کارمندان دفتر تولیت با تشخیص واقف و متوالی خواهد بود .
- ۱۱ - در عقد خارج و لازم و شرط ضمن عقد ، شرط شد مادام الحیات ، حق عزل و نصب متوالی و ناظر را برای خود محفوظ می دارم .
- ۱۲ - چنان‌چه هر یک از شرایط مازالذکر عملی نشد ، متوالی حق خلع ید و اداره‌ی مستقیم یا واگذاری به مرجع دیگری ، اعم از دولتی یا غیر دولتی ، دارد که با شرایط مشروطه اداره شود .»

نمایی از بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان (نهاوند)

۳ - بخش‌هایی از مذاکرات میزگرد

دکتر محمد سلگی :

تقارن این میزگرد را با سال روز میلاد حضرت رسول (ص) و امام صادق (ع)، خدمت شما همشهريان مقيم مرکز، تبریز و شادباف عرض می‌نمایم.
اجازه می‌خواهم مباحث مربوط به بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان را در سه محور «تاریخچه»، «نیازها» و «فرصت‌ها» به استحضار برسانم.

تاریخچه و گزارشی از خدمات

بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان، که توسط فرزند خیر و نیکوکارش جناب آفای مهندس محمدحسین علیمرادیان احداث گردید، از سال ۱۳۷۰ عملأً وارد چرخه‌ی خدمات بهداشتی و درمانی شهرستان نهادند شد. این بیمارستان در شرایطی پذیرای سهم عمده‌ای از این خدمات گردید که نیاز به یک مرکز معتبر و مدرن درمانی در شهرستان به شدت احساس می‌شد و مراکز درمان موجود به دلیل استهلاک و ظرفیت کم، قادر به پاسخ‌گویی این نیاز نبودند.

بیمارستان ابتدا با تعداد اندکی از بخش‌های درمانی عمومی شروع به کار نمود و طی سالیان گذشته به تدریج بر ظرفیت‌های آن افزوده شد. به طوری که هم‌اکنون بخش اعظم قابلیت‌های این بیمارستان فعال است و به جمعیت این شهر و روستاهای آن خدمت می‌کند.

هم‌اکنون در شهرستان نهادن، تنها یک مرکز بیمارستانی دیگر به نام بیمارستان «شهید حیدری» وجود دارد، که توان پذیرش بیماران بستری آن کم‌تر از ده درصد بیماران موجود شهرستان است. طبعاً درمان نود درصد بیماران بستری بر عهده‌ی بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان قرار دارد.

در حوزه‌ی سرویس‌های اورژانس نیز پذیرش تقریباً صدرصد بیماران شهرستان و نیز تعیین تکلیف بیماران اورژانسی مراجعه کننده به سایر مراکز بهداشتی، درمانی و خصوصی سطح شهرستان بر عهده‌ی این بیمارستان است و این مرکز در واقع (اورژانس ریفرنس) شهرستان است. برای این که گوشه‌ای از خدمات انجام شده توسط بیمارستان در یازده سال گذشته مشخص شود به استحضار می‌رساند:

تعداد کل مراجعین بیمارستان، اعم از سرپایی و بستری در حدود پانصد هزار نفر، تعداد کل بیماران بستری در حدود یکصد و ده هزار نفر، متوسط ضریب اشغال تخت بیمارستان به صورت متوسط پنجاه و سه درصد بوده است.

طی این سال‌ها، نیروهای ماهر غیر بومی این بیمارستان از سی درصد به کم‌تر از ده درصد کاهش یافته و بیش از ۹۷٪ چارت سازمانی آن توسط نیروهای بومی تأمین شده است.

متوسط ثبت مدیریت در بین مسئولین بیمارستان، از یک سال به چهار سال افزایش یافته است و در حال حاضر تقریباً صدرصد مسئولین و دست‌اندرکاران بیمارستان از دانش آموختگان (فارغ‌التحصیلان) بومی در رشته‌های مختلف، انتخاب شده‌اند.

طی این سال‌ها، ده‌ها بخش و واحد درمانی، کلینیکی و پاراکلینیکی در بیمارستان افتتاح شده است. بخش‌های اطفال، سی‌سی‌بو، آئی‌سی‌بو، پاتولوژی، اسپیرومتری، اکوسونوگرافی و ... از جمله‌ی آن‌هاست.

علاوه بر تجهیزات و امکاناتی که بانی و واقف محترم بیمارستان اهدا نموده‌اند تجهیزات متعددی از طرف بیمارستان خریداری و به دارایی‌های سرمایه‌ای بیمارستان اضافه شده است. اما، همان‌طور که اشاره خواهد شد، این تجهیزات دولتی در مقایسه با تجهیزات دولتی اختصاص یافته به بیمارستان‌های سایر شهرها، اندک است و نیاز به تجدید نظر اساسی از سوی مسئولین محترم دارد. تعدادی از مهم‌ترین و شاخص‌ترین تجهیزات خریداری شده ذیلاً به استحضار می‌رسد:

دستگاه همودیالیز پنج دستگاه، الکتروشوک هشت دستگاه، بنت ونتیلاتور دو دستگاه، برونوکسکوب یک دستگاه، اکوسونوگرافی یک دستگاه، تیشوپروسسور یک دستگاه، میکروتوم یک دستگاه، سل کانتر یک دستگاه، اسپیرومتر یک دستگاه، تست ورزش یک دستگاه، آندوسکوب یک دستگاه، تنس فیزیوتراپی دو دستگاه، کامپیوتر ده دستگاه، تلویزیون‌رنگی سی دستگاه، پالس اکسی‌متر هفت دستگاه، الکتروکاردیوگراف پنج دستگاه، تراالی احیا قلبی ده دستگاه، اسپکتروفوتومتر یک دستگاه، کیف احیا دو دستگاه، یخچال چهل دستگاه، تجهیزات لثه‌شش دستگاه، ویدیو سه دستگاه، تلفن مرکزی یک دستگاه، ساکشن ده دستگاه و انواع ست‌های جراحی و لوازم و ابزار.

جایگاه بیمارستان در توسعه‌ی سلامت

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد بیمارستان آیت‌الله علمیرادیان در توسعه‌ی سلامت در سطح شهرستان و استان جایگاه ویژه و انکار ناپذیر دارد. این مرکز در سطح شهرستان

نهاوند به عنوان یک «مرکز جنرال بستری» و مرکز «سرویس‌دهی عمومی» نقش منحصر به فرد دارد و برای کلیه اقدامات تشخیصی و درمانی، یک مرکز معتبر ریفرانس است.

در سال ۱۳۸۱ به طور متوسط از هر سه نفر نهاوندی یک نفر به بیمارستان مراجعه داشته است. هم‌چنین در این سال از هر هجده نفر جمعیت شهرستان یک نفر در این مرکز بستری شده است. این بیمارستان در سال گذشته با دارا بودن نزدیک به ۶۰٪ ضریب اشغال تخت، در زمره‌ی شلوغ‌ترین مراکز بیمارستانی استان بوده است. توان تخصصی و تجهیزاتی بیمارستان در حال حاضر در رتبه‌ی دوم شهرستان‌های استان قرار دارد.

این بیمارستان از نظر وسعت، اندازه و برخورداری از ظرفیت‌های بالای کمی و کیفی زمین، موقعیت، ساختمان، تأسیسات و ابینه و سایر شاخص‌های فیزیکی و ساختمانی، در بین بیمارستان‌های دانشگاهی استان رتبه‌ی اول را دارد.

اقدامات مهم بیمارستان به این شرح است:

همکاری نزدیک با مرکز بهداشت شهرستان به منظور گسترش بهداشت. انجام واکسیناسیون مادران و نوزادان، بیماری‌ابی، سیتولوژی، آموزش عمومی، آموزش مادران و نوزادان، ترویج تغذیه با شیر مادر، آسیب شناسی بیماری‌ها یا پاتولوژی، ترویج زایمان طبیعی، انجام جراحی‌های توبکتومی و واژکتومی به منظور نیل به اهداف کشوری، کنترل جمعیت، گزارش صفر هفتگی بیماری فلنج اطفال، گزارش ماهیانه‌ی بیماری‌های واگیر، کنترل و درمان ایدز و هپاتیت، معاینات دوره‌ای زنان و ... بدیهی است این اقدامات بهداشتی و پیش‌گیرانه در کنار و به موازات درمان‌های روزانه و مستمر بیمارستان است.

این بیمارستان به سبب اجرای دقیق فرایندهای مورد انتظار ، موفق شده است در زمرة «بیمارستان‌های دوستدار کودک» شناخته شود و لوح آن را نیز دریافت نموده است.

اورژانس بیمارستان نیز بسیار فعال و پر کار است ، چنان که سالیانه به طور متوسط از هر پنج نفر جمعیت شهرستان یک نفر به اورژانس این مرکز مراجعه نموده است . روزانه حدود یکصد تا یکصد و بیست نفر بیمار به این مرکز مراجعه می نمایند و بین بیست تا سی نفر از آنان بستری می شوند.

این مرکز با «مرکز پیش بیمارستانی اورژانس شهرستان» نیز در ارتباط مستمر است . هم‌چنین روزانه دو تا سه مورد بیمار به مرکز مجهزتر از این مرکز اعزام می نماید . شایع‌ترین مورد برای مراجعه به اورژانس بیمارستان عبارت اند از : حوادث و سوانح ، بیماری‌های قلب و عروق ، فوریت‌های حاد جراحی ، بیماری‌های حاد تنفسی و داخلی ، بیماری‌های اعصاب و روان ، مسمومیت‌ها و سوختگی .

بیمارستان هم‌چنین پذیرای بیماران ارجاعی از پزشکان سطح شهرستان و «مراکز بهداشتی درمانی شهر و روستا» است و به عنوان مرجع «سیستم جامع ارجاع» تعین تکلیف بیماران شهرستان را به عهده دارد .
بیمارستان و توسعه

توجه به سلامت آحاد مردم جامعه اساس و پایه‌ی توسعه‌ی اقتصادی ؛ اجتماعی و فرهنگی است . چرا که انسان محور توسعه است و پیشرفت و تعالی جامعه‌ی انسانی بدون توجه به رفاه و سلامت روحی و روانی تک تک آنان عملی نخواهد بود .

جامعه‌ای که ذهنیت افادش به بیماری و دغدغه‌های ناشی از آن معطوف گردد و بخشی از نیروی کار و سازندگی و تفکر و خلاقیت آنان در گیر ضعف‌های ناشی از عدم

دست یابی به تندرستی و سلامت، به مفهوم عام و کامل آن باشد، هرگز نخواهد توانست به توسعه و پیشرفت مطلوب دست یابد.

بیمارستان به عنوان یک سازمان عظیم خدماتی؛ ابتدایی‌ترین و کامل‌ترین نهاد برای بسط عدالت اجتماعی است و هیچ‌یک از اشاره جامعه در هیچ رده‌ای، از خدماتی که در هر یک از سه محور «پیش‌گیری»، «درمان» و «توان‌بخشی» ارائه می‌شود، بی نیاز نیستند. اکنون به مدد پیشرفت حیرت‌آور فناوری؛ بیمارستان‌ها دامنه‌ی خدمات خود را از اصول اولیه فراتر برده‌اند و مفاهیم و اهداف انگیزشی متعالی تری هم‌چون آموزش؛ بهبود کیفیت، رضایتمندی، مستندسازی، مشتری محوری، رقابت و جهش را در دستور کار خود قرارداده‌اند. امروزه بیمارستان‌هم بستر ساز توسعه و هم یکی از محورهای توسعه است.

جایگاه بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان در توسعه‌ی همه‌جانبه‌ی شهرستان نهاآند

این بیمارستان در شهرستان نهاآند جایگاهی مهم و انکار ناپذیر به این شرح دارد:

۱- دولتی بودن

بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان یک سازمان دولتی (جی.ا.) است^۱. در نتیجه این امکان را به همه‌ی اشاره طبقات می‌دهد که با استفاده از پشتیبانی مالی و مدیریتی نهاد دولت، بدون توجه به توان مالی افراد و با استفاده از مکانیسم‌هایی نظر بیمه‌های شهری، روستایی، کارگری، کارمندی، تکمیلی و حمایتی از خدمات آن استفاده نمایند.

۲- مردمی بودن

این بیمارستان توسط فردی خیر از شهروندان نهاآند برای مردم ساخته شد و طی مراسمی وقف گردید و اداره‌ی آن به دولت واگذار شد. بنابراین هم از نظر نحوه‌ی

شکل‌گیری و هم از نظر استمرار، بیش از سایر بیمارستان‌ها به مردم تعلق دارد و مردمی است. ضمن این که چنین اقدامی در میان شهروندان نهادنده و هم چنین در بین هموطنان، به الگویی برای مشارکت مردمی تبدیل شده است.

۳- قابلیت بقا و استمرار

بیمارستان به گونه‌ای طراحی شده که خدمات آن حداقل برای پنجاه سال استمرار خواهد داشت و هر گونه سرمایه‌گذاری تکمیلی در آن توجیه اقتصادی و مدیریتی دارد.

۴- قابلیت گسترش

بیمارستان این ظرفیت را دارد که با استفاده از زمین و قابلیت‌های فنی، تا دو برابر اسمی و فیزیکی آن گسترش یابد و بالقوه این امکان و زمینه‌ی لازم را دارد که از اهم ظرفیت‌های موجود بیمارستان و بیش از آن استفاده نماید.

۵- وسعت و تنوع گیرنده‌گان خدمت

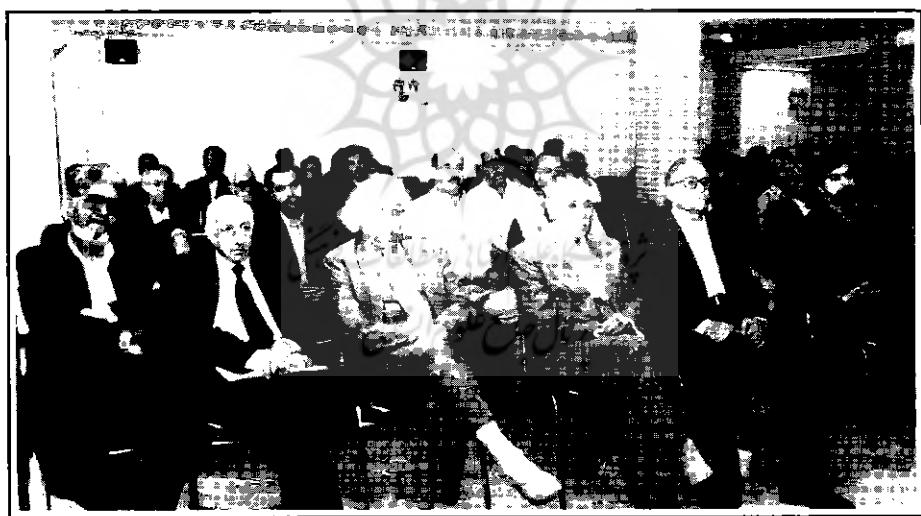
در حال حاضر بیمارستان آیت الله علیمرادیان، به عنوان یک بیمارستان عمومی، انواع خدمات تخصصی، بهداشتی و درمانی را به همه‌ی مردمی که در گستره‌ی جغرافیایی شهرستان نهادن زندگی می‌کنند ارائه می‌دهد و حداقل تا ده سال آینده، برای انجام هر یک از بخش‌های آن، به جای گزین نیاز نیست.

بیمارستان به دلیل داشتن ظرفیت بالا و هم‌چنین تنوع تخصصی، خارج از محدوده‌ی شهرستان را نیز پوشش می‌دهد. نمونه‌ی بارز آن مراجعین و بیماران اعزامی از بخش‌هایی از استان لرستان، از جمله شهرستان نورآباد و نیز روستاهای هم‌جوار شهرستان بروجرد و روستاهای هم‌جوار تویسرکان است.

۶ - وسعت و تنوع خدمات ارائه شده

بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان یک بیمارستان عمومی است و در آن، انواع خدمات به صورت عمومی، تخصصی، بستری، سرپایی، کلینیکی، تشخیصی و درمانی ارائه می‌شود و روز به روز در حال گسترش و تعمیم نیز هست.

این بیمارستان از نظر سطح‌بندی خدمات عمومی و تخصصی کشور که مبنای فعالیت‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است، جایگاه تعریف شده و مشخصی دارد و در آن برای کلیه مراحل توسعه‌ی کمی، پیش‌بینی‌های لازم صورت گرفته است، که بسیاری از آن‌ها از جمله افتتاح بخش‌های ویرژه‌ی «سی‌سی‌یو» در زمان‌بندی مقرر محقق شده است.

۷ - ارتباط عمیق توسعه با مفهوم سلامت

توسعه‌ی شهرستان نهاوند در همه‌ی ابعادی که در برنامه‌ی توسعه‌ی استان پیش‌بینی شده، از جمله در زمینه‌های کشاورزی، گردشگری و صنعت، ارتباط تنگاتنگی با مفهوم سلامت دارد و بی‌شک افزایش بازدهی بیمارستان در حوزه‌ی خدمات بهداشتی و

درمانی، زمینه‌ساز افزایش بازدهی نیروی کار این شهرستان در همه‌ی زمینه‌های پیش‌بینی شده خواهد بود.

بنابراین بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان در حوزه‌ی سلامت شهرستان دارای نقش و جایگاه ممتاز است و در حوزه‌ی توسعه‌ی عمومی شهرستان، رکن غیر قابل انکار و کلیدی تلقی می‌شود.

در هر یک از ارکان توسعه‌ی شهرستان، که عمدتاً در زمینه‌های ذیل تعریف شده، نیاز به بهداشت و درمان یک نیاز اساسی است :

الف - کشاورزی : شهرستان نهادوند به سبب حاصلخیزی و کفايت منابع آب ، قطب کشاورزی استان و یکی از نقاط مورد توجه برای گسترش و ترویج کشاورزی کشور است و می‌دانیم در صد بالایی از جمعیت، تحت پوشش مستقیم یا غیرمستقیم کشاورزی است.

توجه به این نکته که تأمین بهداشت جسمی و روحی و درمان افراد شاغل در این بخش، با افزایش و بهره‌وری نیروی انسانی چه نقشی می‌تواند در افزایش بازدهی کشاورزی شهرستان داشته باشد، خود گویای اهمیت نقش بیمارستان در این میان است.

ب - گردشگری : طبیعت کم نظیر و ویژگی‌های تاریخی و فرهنگی و ورزشی این شهرستان و قابلیت آن برای ارتباط مواصلاتی بین غرب و جنوب کشور، این نوید را می‌دهد که نهادوند به یک شهر پر تردد و پر جاذبه برای گردشگران تبدیل گردد.

بنابراین پیش‌بینی شده اشتی درمانی مجهز و آبرومند نیازمند است.

ج - صنعت : ناگفته پیداست که هر گونه زمینه‌سازی برای گسترش صنعت در شهرستان، که از اهداف برنامه‌ی توسعه و نیز دغدغه‌ی خاطر مسئولین است، به تأمین امنیت روانی بانیان، صاحبان و شاغلین بخش صنعت در این شهرستان بستگی دارد. نظر به این که

نیروی انسانی درگیر با حوادث و سوانح یک محیط صنعتی با آسیب‌های گوناگونی مواجه می‌شود، به یک عقبه‌ی درمانی کارآمد نیاز دارد تا آسیب‌ها را به حداقل برساند.

د - فرهنگ: بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان از نظر تنوع و وسعت اشاره تحصیل کرده در بین تمامی مراکز دولتی و خصوصی سطح شهرستان تاکنون منحصر به فرد بوده است و همچنانکه از ادارات و دوازیر از این نظر قابل مقایسه با بیمارستان نبوده‌اند. زیرا شاغلین آن مشکل از افراد کم سواد، باسواد و دانشگاهی تارده‌ی فوق‌تخصص‌اند.

هم‌چنین وجود نیروهای غیربومی و بهره‌گیری از ابزار متنوع تکنولوژی و ارتباط وسیع مالی و اداری با مراکز اقتصادی، علمی و فرهنگی کشور در حجم بالا، نقش تأثیرگذاری بیمارستان را بر فرهنگ عمومی شهرستان افزایش داده‌است.

ه - اقتصاد: گذشته از تأثیر غیرمستقیمی که کارآمدی بیمارستان بر چرخه‌ی اقتصادی شهرستان دارد، حجم گرددش ریالی ده‌ها میلیارد ریالی آن در طول سال و نیاز به تدارک هزاران بیمار و صدها پرسنل، بیمارستان را به یک مرکز پر رونق اقتصادی تبدیل نموده است. هم‌چنین از تعامل مردم با بیمارستان، مشاغل متعدد و مستقیم و غیرمستقیمی در این شهرستان ایجاد شده است.

نیازها، و چالش‌های فراروی بیمارستان

۱- مهم‌ترین نیاز بیمارستان در حال حاضر فرهنگ‌سازی مناسب برای آن است. باید فرهنگ استفاده‌ی صحیح از چنین مرکز حساس و حیاتی شهرستان را آموزش داد. شکی نیست که پذیرش قواعد، اصول و قوانین بیمارستان از سوی تک‌تک شهروندان، بازدهی خدمات ارائه شده در بیمارستان را صدرصد افزایش می‌دهد. مؤسسه‌فانه فقدان چنین فرهنگی، طی سال‌های گذشته برای بیمارستان تبعات و هزینه‌های مادی و معنوی فراوان داشته است.

وجود نیروهای غیربومی و فرهنگ خاص آنان، در کنار بیگانگی نسبی علوم و فناوری پزشکی با جامعه نگری و همچنین ساختار بیمارستان و فرهنگ خاص منطقه، همگرایی نسبی بیمارستان را با محیط اجتماعی کم رنگ کرده است.

برای افزایش این همگرایی نیاز به یک بسیج عمومی از ناحیه‌ی همه‌ی مسئلان، ارباب جراید و دست‌اندکاران فرهنگ و ارتباطات، در سطح شهرستان و استان است.

۲- بیمارستان و دو روستای هم‌جوار آن تأثیرات زیست محیطی نامطلوبی به روی یکدیگر داشته و دارند و از این بابت هزینه‌هایی بر بیمارستان تحمیل می‌شود. این تأثیرات در بخش‌های بهداشتی، حفاظت فیزیکی، نیروی انسانی، فرهنگی و اجتماعی ملموس‌تر و برجسته‌تر است.

۳- بیمارستان هم اینک چارت سازمانی ۱۲۸ تختخوابی دارد و بودجه، نیروی انسانی و امکانات آن بر اساس همین چارت به رسمیت شناخته شده است و تعیین می‌شود. در حالی که با توجه به ضرورت‌های منطقه و نیاز مراجعین، هم اینک با ییش از ۱۸۰ تخت فعال در حال سرویس‌دهی است و بخش اعظمی از قابلیت آن خارج از ظرفیت رسمی، فعال شده است.

فعالیت بیش از ظرفیت رسمی بیمارستان باعث شده، که علی‌الخصوص از نظر نیروی انسانی، این بیمارستان به شدت در تنگنا قرار گیرد. به همین سبب افت کمی و کیفی خدمات آن از استاندارد قابل قبول، به شدت قابل لمس است.

۴- متأسفانه دولت در حوزه‌ی تجهیزات پزشکی، این بیمارستان را که به همت بانی محترم سرمایه‌گذاری و احداث و اگذار شده، هم‌چون بیمارستان‌های دولتی حمایت نکرده است. در حالی که در شهرهای هم‌جوار، دولت با صرف هزینه‌های گزاف، هم بیمارستان‌های متعدد احداث کرده و هم به موازات، آن‌ها را تجهیز نموده است.

احداث بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان در این شهر به عنوان نمونه‌ای از مشارکت مردمی هیچ‌گونه هزینه‌ای برای دولت نداشته است و انتظار می‌رفت بر اساس مصوبات تشویقی که در قانون مجلس پیش‌بینی شده، دو برابر یا معادل این سرمایه‌گذاری مردمی به شهرستان نهادن کمک می‌شد. اما می‌بینیم متأسفانه نقض غرض شده است.

ضمناً این بیمارستان در زمرة طرح‌های دولتی و با اعتبار مشخص قرار نگرفته است. حتی در طرح تجهیزات، مورد بی‌مهری نیز واقع شده است! به طوری که هم‌اینک برای بسیاری از تجهیزات اساسی و زیربنایی و ضروری یک بیمارستان استاندارد، با مشکل مواجه شده است.

این تنگناها باعث شد تا بسیاری از تجهیزات موجود بیمارستان، طی سالیان گذشته، اضطراراً از محل اعتبارات درآمدی بیمارستان خریداری شود و درآمدی که می‌باشد صرف بهبود کیفیت و جلب رضایت مردم و تأمین نظر واقف محترم می‌گردد، صرف خرید تجهیزات اساسی شد و حال این که می‌باشد این نیازها در «طرح تجهیز» تأمین و پیش‌بینی می‌شد.

۵- خودگردانی بیمارستان‌ها در بادی امر بیمارستان را با مشکلات عدیده‌ای مواجه نمود. چرا که بیمارستان در منطقه‌ای محروم و روستایی قرار دارد و مردم به علت سرانهی پایین درآمد، توان پرداخت هزینه‌های سنگین درمان را ندارند. از طرفی عدم وجود تخصص‌های کافی و نبود تجهیزات درآمدزا طی سالیان گذشته، سبب شده تا بیمارستان در ارائه سرویس کامل به مردم، ناکارآمد گردد و بیماران برای اخذ بسیاری از خدمات، راهی شهرهای هم‌جوار شوند.

بنابراین ضریب اشغال تخت و به تبع آن درآمد بیمارستان از حد کفاف کمتر شده و هزینه‌های سنگین اداره و نگهداری بیمارستان، در پایان هر سال با مشکل حاد مالی مواجه گردیده، به طوری که تدریجیاً از قابلیت و توان بیمارستان کاسته است.

۶- تأمین نظر واقف محترم برابر وقف نامه فیما بین واقف و رئیس محترم وقت دانشگاه علوم پزشکی استان، مبنی بر پرداخت پائزده درصد درآمد ماهیانه بیمارستان به واقف جهت هزینه نمودن در امور ضروری بیمارستان، به دلیل عدم توان مالی بیمارستان و طرح خود گردانی، با مشکل مواجه است و ضروری است دولت محترم جهت انجام این مهم که شرعاً و قانوناً واجب الاداست و واقف ارجمند با متانت و سعهی صدر تاکنون از پیگیری آن چشم پوشی نموده‌اند، چاره‌اندیشی نمایند.

۷- بیمارستان به دلیل آن که در سال‌های قبل از خود گردانی و با گشاده دستی بانی محترم در اندازه و قابلیت‌های بسیار بالا (وسعت زمین، فضای سبز و...) طراحی و احداث گردیده از نظر شاخص‌های خود گردانی بیمارستان‌ها دارای توجیه اقتصادی کافی نیست و هزینه‌ی نگهداری و راهبردی بیمارستان را افزایش داده است. بنابراین توجه به این مهم در تعیین شاخصه‌های بودجه‌ای بیمارستان توسط مراجع ذی‌ربط لازم است.

۸- دوری شهرستان از مرکز استان، محرومیت نسبی منطقه و عدم وجود تسهیلات و امکانات مناسب از جمله در اختیار نداشتن خانه‌های سازمانی، بیمارستان را برای جذب نیروی انسانی ماهر و متخصص دچار مشکل نموده است.

۹- بیمارستان تا مهرماه سال گذشته (۱۳۸۱) سهم مناسبی از نیروهای فارغ التحصیل در تخصص‌های مختلف نداشت. از این رو پژوهشک متخصص به تعداد کافی نیز در اختیار نداشت. در نتیجه ضریب اشغال بیمارستان به نسبت پایین بود. خوشبختانه از مهرماه

سال ۸۱ با جذب پزشکان متخصص در تعدادی از رشته‌ها ، این نقیصه تا حدود زیادی رفع شده است.

فرصت‌های فراروی بیمارستان

بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان در سال‌های اخیر کوشش فراگیری به منظور تأمین رضایت مردم و حرکت به سمت بهبود کیفیت، آغاز گردید. در این مسیر ، پروسه‌ی ارتقای کیفیت بیمارستان در چهار محور : الف - بهبود زیو ساخت‌ها و استانداردها ، ب - بهبود نیروی انسانی، ج - بهبود کیفیت و مدیریت اطلاعات، د - بهبود اقتصاد و بهره‌وری، به دقت تعریف شد و انتظارات موجود، بر اساس نظام نوین سنجش افکار مراجعین و استخراج مطالبات گیرندگان خدمت و هم‌چنین استانداردهای موجود مراکز بیمارستانی، ارزیابی قرار گرفت و در قالب یک برنامه‌ی زمان‌بندی کوتاه مدت چهار ماهه ، میان مدت یک‌ساله و بلند مدت دو ساله برای اجرا و ارزش‌یابی آماده گردید.

بخشی از این اهداف محقق شده و بخشی نیز هم اینک در حال تحقق است . رئوس

این برنامه‌ها عبارت‌اند از :

۱- انجام پروژه‌ی بزرگ اج . آی. اس. (HIS) یا سیستم یک پارچه‌ی جامع نرم‌افزاری این سیستم هم‌اکنون در این بیمارستان در حال اجراست . در صورت اتمام این طرح، بسیاری از اهداف بزرگ از جمله حذف سیستم سنتی و دستی در فرآیندهای مختلف تحقق می‌یابد .

پذیرش تا ترخیص بیمار در همه‌ی واحدها ، مکانیزاسیون اسناد بیمه‌ای و پرونده‌های بیماران، سرعت پاسخ‌گویی و انجام امور ارباب‌رجوع ، صرفه‌جویی در وقت و نیروی انسانی ، کاهش هزینه‌ها ، افزایش درآمدها و از بین بردن بسیاری از نقاط کور و افزایش

اطلاعات مدیریت سیستم از جمله مواردی هستند که با انجام این پروژه، ارتقای کیفی می‌یابند.

این پروژه‌ی عظیم، که کار شبکه‌ی داخلی آن به اتمام رسیده، با صرف اعتباری بالغ بر ۳۰۰ میلیون ریال، وفق برنامه‌ی زمان‌بندی مقرر در حال اجراست.

۲- بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان در زمرة‌ی بیمارستان‌های دانشگاهی کشور است که خود را برای دریافت گواهی‌نامه‌ی ایزو(ISO) پیشنهاد نموده است. بر این مبنای کلیه‌ی فرآیندهایی که از لحظه‌ی پذیرش تا ترخیص بیماران در کلیه‌ی واحدها در حال اجراست، مستند سازی خواهد شد. بدون شک با استفاده از آخرین یافته‌های علم مدیریت کیفیت جامع (TQM) و اجرای دقیق آن‌ها، رضایت و انگیزه‌ی مشتریان و گیرندگان خدمت افزایش خواهد یافت.

۳- اصلاح هتلینگ بیمارستان، در قالب افزایش کیفیت خدمات اولیه، تغذیه، رفاه، آرامش و اهمیت دادن به انتظارات بهق مشری در زمرة‌ی اساسی ترین اقدامات این بیمارستان است که مستمرأ از آیان سال ۱۳۸۱ شروع شده و با جدیت در حال انجام است. ضمن این که پروژه‌های خرد و کلان متعددی در قالب اصلاح فیزیکی امور و بهبود روش‌ها، شناسایی شده و هم‌اکنون مورد اقدام قرار گرفته است.

۴- جهت اجرای پروژه‌ی تصفیه‌ی فاضلاب بهداشتی بیمارستان با افزایش ظرفیتی معادل ۲۰۰ متر مکعب در شبانه‌روز و قابلیت تصفیه‌ی پساب ۲۰۰ تخت بیمارستان، با خرید معادل یک‌صد میلیون ریال تجهیزات مورد نیاز، قرارداد منعقد شده است.

۵- تجهیز کامل بیمارستان به وسائل پزشکی اساسی از قبیل لوازم کامل بخش‌های ویژه‌ی آی سی یو و سی سی یو، اورژانس و سایر بخش‌ها با صرف صدها میلیون ریال اعتبار، که از سال ۱۳۸۱ شروع شده است و هم‌چنان ادامه دارد، از جمله بخش

سی.اس.آر. (CSR) بیمارستان، با صرف اعتباری بالغ بر ۵۰۰ میلیون ریال در آستانه‌ی تجهیز کامل قرار دارد.

۶- راه اندازی دهها بخش و واحد از جمله:

اورژانس سرپایی، اورژانس بستری، پنج تخت سوختگی، بخش نوتوانی، تخت NICU، بخش POST CCU و ... در برنامه‌ریزی آینده قرار دارد.

۷- راه اندازی واحد بروتکسکوپی

با این اقدام از اعزام کودکان و بیمارانی که مبتلا به انسداد راه‌های تنفسی هستند، به مراکز دیگر جلوگیری خواهد شد و در همین بیمارستان سلامتی خود را باز خواهند یافت.

۸- ایجاد داروخانه‌ی شبانه‌روزی و واگذاری به بخش خصوصی و جلب مشارکت این بخش در اداره‌ی دهها واحد بیمارستان به منظور حصول بهره‌وری و انگیزش

۹- بررسی و تدوین منشور حقوق بیمار، تدوین منشور جامع قوانین و مقررات بیمارستان و منشور ارتقای کیفیت بیمارستان، تدوین برنامه‌های نرم افزاری همانند واحدهای اطلاعات، نظرسنجی، TQM

۱۰- ساخت پانسیون و خانه‌های سازمانی پزشکان، ایجاد رمپ، پاسیو، محوطه‌سازی و توسعه‌ی فضای سبز و دهها پروژه‌ی دیگر، که در برنامه‌ریزی میان مدت و بلند مدت بیمارستان قرار دارند.

۱۱- افزایش درآمدها، کاهش هزینه‌ها، افزایش بازدهی نیروی انسانی، تکمیل چارت سازمانی موجود و پیگیری چارت ۱۸۰ تختخوابی بیمارستان، تعديل نیروهای شرکتی، مکانیزاسیون واحدها و کاهش نیاز به نیروی انسانی در قسمت‌های پشتیبانی، توجه به رضایتمندی کارکنان محترم بیمارستان، استفاده از همه ظرفیت‌های موجود بیمارستان و توسعه‌ی ظرفیت‌ها و قابلیت‌های بیمارستان

دکتر علی سلگی :

ضمن عرض خوشامد به مهمانان و همشهریان عزیز ، بنده به مؤسسه قول داده بودم که در این میزگرد از جناب آقای دکتر اکبری معاون محترم سلامت وزارت بهداشت دعوت می کنم که در این جمع سخنرانی کند و مشکلات مربوط به شبکهی بهداشت و درمان نهادن را از زبان شما بشنوند و ارائهی طریق کنند و با این که ایشان دعوت را پذیرفتند ولی به دلیل مسافت و مأموریت ناگهانی به خارج از کشور نتوانستند شرکت کنند.

امیدوارم جناب آقای دکتر صالحی رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی همدان که دعوت این جانب و مؤسسه را پذیرفته‌اند برداشت‌ها و دریافت‌های خود را از این میزگرد به مسئولان محترم وزارت از جمله به جناب آقای دکتر اکبری برسانند . آقای دکتر صالحی از مدیران بسیار موفق وزارت هستند و در استان‌های مختلف خدمات ارزشمندی داشته‌اند و یک سال هم هست که در استان همدان فعالیت می کنند . امیدوارم حضورشان در این جمع همشهریان مقیم مرکز منشاً توجه و عنایت بیشتر ایشان به وضعیت بهداشت و درمان نهادن گردد .

توضیحات کافی را در خصوص پیشینه و موقعیت فعلی بیمارستان آیت‌الله علیرادیان از زبان رئیس محترم شبکه‌ی بهداشت نهادن شنیدیم. اکنون از جناب آقای دکتر صالحی خواهش می‌کنم ایشان نیز درباره‌ی توسعه و سلامت شهرستان نهادن بحثی داشته باشد. متشکرم.

دکتر عارف صالحی:

... وقتی می‌بینم شهرستان نهادن به همت افراد نیکوکاری چون جناب آقای مهندس علیرادیان صاحب تأسیسات ارزشمندی شده و این شهر پایگاه و خاستگاه چنین بزرگانی است، می‌گویم کاش من هم یک نهادنی بودم.

اما در خصوص توسعه و سلامت شهرستان نهادن باید عرض کنم محور «توسعه» در حقیقت «انسان» است و سلامت انسان‌ها در توسعه نقش اساسی دارد. البته متولی «سلامت» در معنای اعم آن یک وزارت یا دانشگاه یا اداره نخواهد بود و دستگاه‌های مختلف دولتی و غیر دولتی در تحقق بخشیدن به آن سهیم و دخیل خواهند بود.

بنابراین در شهرستانی مانند نهاوند - همچون سایر شهرهای ایران - آب آشامیدنی ناسالم، محیط زیست نامطلوب، آلودگی هوا، زباله‌ی شهر، حوادث و تصادف و ... بر سلامت مردم این شهرستان سایه می‌افکند.

ضمن این که ابعاد اجتماعی و روانی فرد فرد این شهرستان در میزان توفیق و عدم توفیق سلامت جامعه مؤثر خواهد بود. بنابراین برای رسیدن به توسعه و سلامت مطلوب همه‌ی مسئولان و مدیران و نهادهای این شهرستان به همکاری دسته‌جمعی و عزمی جدی و ملی نیاز دارند.

اما شبکه‌ی بهداشت نهادن به عنوان نماینده‌ی وزارت در منطقه علاوه بر انجام وظایف خاص، وظایف دیگری دارد. از جمله نظارت در امر زباله و وضع نظافت شهرستان. همچنین به عنوان هماهنگ کننده باید در جلسات بهداشت شهرستان حضور داشته باشد و تلاش کند وضعیت بهداشت و درمان را ارتقا دهد.

در عین حال مسئله‌ی «سلامت» این شهرستان متکی به مردم آن خواهد بود. قطعاً همت والای بانی یمارستان آیت‌الله علیمرادیان در بسترسازی توسعه و سلامت این شهرستان ستودنی است و نسل امروز و فردای منطقه این خدمت ارزنده را فراموش نخواهند کرد و چنین مشارکت‌های مردمی باید ادامه داشته باشد.

اصلولاً مسئله‌ی بهداشت و درمان بر پایه‌های سخت افزاری و تجهیزات، مدیریتی، نرم افزاری و قوانین و نیروی انسانی غیر مدیر متکی است. با این چهار عامل، بهداشت و درمان ایجاد می‌شود و با آن‌ها ادامه‌ی حیات می‌یابد.

آنچه مسلم است این است که «بهداشت و درمان» شهرستان نهاوند با توجه به محدودیت‌هایی که ما در این چهار محور داریم، نارسایی‌هایی دارد که مواردی را آفای دکتر محمد سلگی اشاره کردند. از جمله‌ی این نارسایی‌ها - البته در سطح کلی بهداشت و درمان کشور - من نیز به این موارد اشاره می‌کنم:

چالش‌های بسیار جدی در تهیه‌ی تجهیزات و تأمین اعتبارات لازم با توجه به استهلاک سریع تجهیزات پزشکی، اختصاص یافتن بخش مهمی از این اعتبارات به بخش خصوصی، کاهش اعتبارات برای ساختن خانه‌های بهداشتی، واگذاری خرید تجهیزات پزشکی بیمارستان‌ها و تأمین قسمتی از حقوق پرسنل و تهیه‌ی غذا و لباس پرسنل با استفاده از درآمد بیمارستان، ندیدن آموزش مناسب و کافی بخشی از مدیریت‌ها، اعمال فشار غیر کارشناسی بر مدیریت‌ها، طرح خودگردانی بیمارستان‌ها، قوانین و مقررات دست و پاگیر، کمبود نیروی انسانی متخصص، پایین بودن کیفیت کار نیروی انسانی موجود و ...

در خاتمه ضمن تشکر مجدد از برگزاری چنین جلساتی اعلام آمادگی می‌کنم تا در کنار همدیگر و با راهنمایی صاحب‌نظران شهرستان نهاوند جلسات هماهنگی در منطقه تشکیل دهیم و بخشی از نارسایی‌های قابل حل در منطقه را مرتفع سازیم. به امید روزی که توسعه و سلامت این شهرستان وضعیت مطلوب و ارتقای لازم را به دست آورد.

دکتر علی سلگی:

شکی نیست که بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان، برای خدمت رسانی بیشتر و استفاده از ظرفیت‌های خود با کمبودها و مشکلاتی مواجه است. من از آفای دکتر صالحی

تفاضا می کنم نظر خودشان را راجع به تشکیل یک «کمیته‌ی کاری» که مشکلات بیمارستان را بررسی و حل کنند، بفرمایند. پیشنهاد می کنم در صورت موافقت، نماینده‌ی خودشان به عنوان رئیس دانشگاه، مسئول شبکه‌ی بهداشت و درمان شهرستان و نماینده‌ی آقای مهندس علیمرادیان سه عضو این کمیته باشند و اعضای دیگر را نیز انتخاب کنند. در این صورت کمیته می تواند در قالب جلسات کارشناسی راه کارهای لازم را بررسی نمایند.

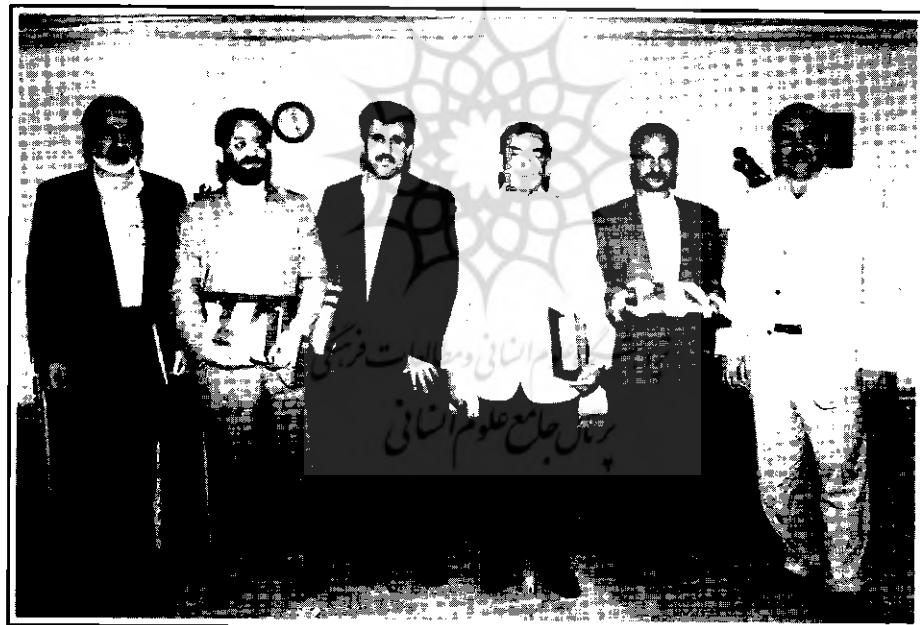
این پیشنهاد مورد تأیید جناب آقای دکتر صالحی رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی استان همدان قرار گرفت و موافقت کردند در اولین فرصت جهت تشکیل آن اقدام نمایند.

***

در بخش پایانی این جلسه سوالاتی از سوی حاضران مطرح شد و اعضای میزگرد پاسخ‌هایی ارائه دادند از جمله :

- ضرورت توجه به تخصیص ۱۵ درصد از درآمد بیمارستان به تولیت بیمارستان جهت هزینه نظافت، نگهداری، حقوق کارمندان دفتر تولیت و نیز تخصیص ۲۰ درصد از تخت‌های بیمارستان به بیماران بی‌بصاعت (هر دو بند در وقف‌نامه مندرج است) که با طرح مشکلات بیمارستان از سوی رئیس محترم شبکه، اعلام کردند که فعلًاً مقدور نیست. قرار شد کمیته‌ی کاری پیشنهادی در این خصوص بررسی‌های لازم را به عهده بگیرد.

- تعطیل شدن دانشکده‌ی پرستاری نهادن سؤال دیگری بود که مطرح شد و در پاسخ گفته شد به دلیل عدم نیاز و تورم نیرو در سطح کشور، دانشکده‌های پرستاری این شهرستان و شهرستان‌های مشابه در سطح کشور تعطیل شده‌اند.
- اجرا نشدن پروژه‌ی شهر سالم نهادن به رغم بازدید دانشگاه شهید بهشتی تهران و موافقت استانداری همدان و مکاتبات لازم، پرسش بعدی بود، که ضرورت اجرای آن از سوی اعضای میزگرد اعلام شد و تأکید کردند موضوع پیگیری شود.

مراسم اهدای لوح تقدیر به اعضای میزگرد:

(از راست به چپ) آقای مهندس محمد حسین علیمرادیان بنیان‌گذار بیمارستان و مؤسسه، دکتر محمدسلگی، مهندس هدایت‌الله ایزدپناه قائم مقام مهندس علیمرادیان، دکتر علی سلگی، دکتر عارف صالحی و عباس خرمی مدیر مؤسسه

یک فیاز و یک درخواست^۱

رسول خدا فرمود:

بهترین بندگان در پیشگاه خداوند کس است که فایده بیشتری به مردم برساند.
نظر به این که مراجعه‌ی بیماران این شهرستان جهت انجام سی‌تی اسکن به شهرستان‌های ملایر و همدان، با هزینه و مشکلات همراه است، تصمیم گرفته شد در صورتی که بودجه‌ی کافی فراهم گردد، یک دستگاه سی‌تی اسکن برای بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان خریداری شود تا بیماران ضرورتی نداشته باشند که به شهرهای هم‌جوار مراجعه کنند.

به جناب آقای مهندس علیمرادیان هم اطلاع داده شد. ایشان ضمن استقبال از این اقدام، قول دادند در این کار خداپسندانه و انسان دوستانه شرکت نمایند. هم‌چنین یکی دیگر از خیرین شهر مبلغ قابل توجهی به همین منظور اختصاص دادند. اینک در انتظار مشارکت سایر خیرین همشهری هستیم.

در ضمن شماره‌ی حساب ۶۱۰۰ بانک کشاورزی شعبه‌ی مرکزی نهادوند جهت اهدای کمک‌های مردمی شهروندان و نیکوکاران عزیز در نهادوند و خارج از نهادوند، افتتاح گردید.

یادآوری می‌شود عواید و درآمد حاصل از این اقدام حیاتی و ارزشمند، تحت نظرات هیئت امنی محترم صرف امور دارالايتام و سایر امور خيريه خواهد شد.

۱- این گزارش چندین ماه بعد از برگزاری میزگرد ، از بیمارستان آیت‌الله علیمرادیان (توسط آقای محمد رضا پورآگل) برای فصل نامه ارسال شد تا در ادامه‌ی مباحث میزگرد و توضیحات رئیس محترم شبکه‌ی بهداشت و درمان شهرستان نهادوند و در تکمیل آن به چاپ برسد. «فرهنگان»